

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121200794
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:6121200794.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: Ahoj, a.s., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábregie 4, IČO: 48 113 671 zastúpeného Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Poprade, Námestie sv. Egídia 93, IČO: 44 250 029 proti žalovanej: C. K., N. XX.XX.XXXX, A. M. C. N. A., S. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Ladislavom Csákóm, advokátom, so sídlom v Rožňave, Hviezdoslavova 4, o zaplatenie 890,36 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 11. novembra 2021 sp. zn. 4Csp/51/2021

rozhodol:

P r í p ú š ť a čiastočné späťvzatie žaloby o zaplatenie sumy 100 €, z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 11. novembra 2021 č.k. 4Csp/51/2021-113 vo výroku I. v tomto rozsahu a konanie zastavuje.

V prevyšujúcej časti m e n í rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 11. novembra 2021 č.k. 4Csp/51/2021-113 vo výroku I. tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 779,16 €, ktorú súd povoľuje žalovanej uhradiť v mesačných splátkach vo výške 50 €, splatných vždy k 20.dňu v mesiaci, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas a v prevyšujúcej časti žalobu vo výške 11,20 € z a m i e t a.

Neprižnáva stranám sporu náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 11. novembra 2021 č.k. 4Csp/51/2021-113 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 890,36 € v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.). Priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania voči žalovanej s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 890,36 € s príslušenstvom na tom skutkovom základe, že dňa 04.11.2019 so žalovanou uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1911002426, ktorá bola podpísaná elektronicky na základe zmluvy o poskytovaní elektronických služieb a elektronickej komunikácii uzavretej dňa 12.06.2019. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 1.109,16 €, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s dohodnutým príslušenstvom v mesačných splátkach vo výške 50 €. Dňa 28.04.2020 bola žalobcom vyhlásená okamžitá splatnosť úveru, ktorá bola žalovanej odoslaná dňa 29.04.2020. Splátka, pre ktorú sa dlh stal predčasne splatným, bola splatná dňa 20.01.2020, teda týmto dňom je splatný aj celý dlh. Suma 890,36 € predstavuje istinu úveru vo výške 1.109,16 € po odpočítaní uhradenej výšky istiny 218,80 €.

3. Právne vec posúdil podľa ust. § 1, § 13 ods. 3 zák. č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 4, 9, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 1 ods. 2 prvá veta, ods. 8, § 7 ods. 1, 2, 16, 20, § 9 ods. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, § 11 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.).

4. Po vykonaní dokazovania súd dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s poukazom na ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Súd konštatoval, že veriteľ pri poskytnutí úveru bol povinný riadne zistiť bonitu klienta, túto schopnosť posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako to uvádza ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Vychádzajúc so žalobcom predložených dôkazov súd konštatoval, že v danom prípade žalobca poskytol žalovanej úver napriek tomu, že vôbec nemal zistenú a preverenú výšku jej výdavkov. Z predloženej zmluvy o viazanom spotrebiteľskom úvere vyplynulo, že sprostredkovateľovi (spoločnosť OKAY Slovakia, s.r.o.) bol predložený jedine občiansky preukaz žalovanej. Až z následného vyjadrenia žalobcu bolo zrejmé, že tento občiansky preukaz bol zamestnancom sprostredkovateľa skontrolovaný na stránke Ministerstva vnútra SR v registri stratených a odcudzených dokladov a následne bola žalovaná ako kupujúca overená v tzv. úverovom registri a v príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne, ktorá potvrdila, že žalovaná je zamestnaná a poskytla žalobcovi informácie o konkrétnej výške jej príjmu. Žalobca pri posudzovaní platobnej kapacity žalovanej vychádzal z údajov: potvrdený príjem zo Sociálnej poisťovne 750 €, počet nezaopatrených osôb: 0, životné minimum: 205,07 €, celková interná mesačná splátka: 84,48 €. Súd konštatoval, že v zásade si každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť. Nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v ust. § 11 ods. 2 za hrubé porušenie povinnosti podľa ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti.

5. Posúdenie bonity žalovanej nespĺňalo ani minimálne štandardy. Zdôraznil odbornú starostlivosť dodávateľa, ktorý nemôže vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a rovnako nepostačuje mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, pretože zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo žalobca v tomto prípade vôbec nepreukázal, teda, že tieto náležite preveril. Vychádzajúc tak so žalobcom poskytnutých údajov súd konštatoval, že veriteľ nezohľadňoval, neposúdil a nepreveril reálne výdavkovú zložku žalovanej, pokiaľ ide o ekonomický status žalovanej, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že konal s odbornou starostlivosťou. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovanej, v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Poznamenal, že ostatné žalovanou namietané skutočnosti (nezrozumiteľnosť pojmov v zmluve obsiahnutých, zloženie, resp. skladba jednotlivých splátok, prípustnosť výšky odplaty a pod.) obsiahnuté v jej argumentácii, či už v podanom odpore, resp. v jej následných vyjadreniach, súd neposudzoval, keďže dôsledkom ich prípadnej dôvodnosti by bola súdom už prv, hoci z iného dôvodu, konštatovaná bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Súd preto uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 890,36 €, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom 1.109,16 € a úhradami do dňa podania žaloby vo výške 218,80 €. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

6. Žalovaná žiadala umožniť splácať dlžnú sumu v splátkach. Poukázala na rodinné pomery, predovšetkým na to, že je matkou maloletého dvojročného syna, ktorej jediný príjem predstavuje iba rodičovský príspevok, preto rozhodne nie je v jej silách, aby žalovanú sumu zaplatila naraz jednou sumou. Navrhla, aby súd v prípade vyhovenia žalobe, jej umožnil dlžnú sumu uhradiť formou mesačných splátok vo výške 30 €. Žalobca zlú finančnú situáciu žalovanej nepovažoval za dostatočne preukázanú a navrhol, aby súd pristúpil k splátkam v minimálnom rozsahu 100 €. Súd mal zato, že nie je možné akceptovať navrhnuté splátky žalovanou vo výške 30 € a okrem toho žalovaná nezdokladovala svoje rodinné, majetkové a sociálne pomery tak, aby súd mohol jej návrhu vyhovieť.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1, 2 CSP a úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania proti žalovanej.

8. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku II., podala žalovaná v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil vo výroku I. tak, že žalobu zamietne a vo výroku III. tak, že prizná právo na náhradu trov konania 100% žalovanej, alternatívne zmení tak, že žiadnej zo strán neprizná právo na náhradu trov konania a žalovanej prizná právo na náhradu trov odvolacieho konania. Eventuálne navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

9. Poukázala na to, že súd sa nevysporiadal správne a zákonne so všetkými tvrdeniami, ktoré uviedla a preukázala v priebehu konania. Vychádzajúc z napadnutého rozhodnutia uviedla, že súd priznal žalobcovi rozdiel medzi sumou úveru vo výške 1.109,16 € a ňou zaplatenou sumou 218,80 €. Poukázala na to, že pred podaním žaloby uhradila vyššiu sumu, konkrétne sumu 230 €, čo aj sám žalobca potvrdil v prehľade splátok a úhrad v predmetnej zmluve, ktoré pripájal k podanému návrhu. Jedná sa síce o nepatrný rozdiel, avšak na strane druhej mala za to, že súd by mal zohľadniť akúkoľvek čiastku, ktorá bola zaplatená v prospech žalobcu, a to zvlášť v spotrebiteľských veciach. O to viac to platí, pokiaľ súd konštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, tak by sa všetky peňažné plnenia mali odpočítať zo samotnej istiny úveru, čo sa v danom prípade nestalo. Uviedla, že dňa 06.04.2021 poukázala žalobcovi sumu 50 € s variabilným symbolom 1911002426, o čom doklad pripojila k vyjadreniu zo dňa 27.05.2021. Táto platba bola zrealizovaná k spotrebiteľskej zmluve, ktorá je predmetom tohto konania. Žalobca zaplatenie tejto sumy nijako nepoprel ani nespochybnil v priebehu konania. Vzhľadom na uvedené má za to, že žalobca na túto platbu mal procesne reagovať, pričom tak nekonal, minimálne v tejto časti procesne neuspel. Konajúci súd však o pripojenom listinnom dôkaze sa ani nezmieňuje a taktiež z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, prečo toto čiastočné plnenie nezohľadnil pri určení konkrétnej výšky priznanej istiny. V tomto smere poukázala i na fakt, že pozornosti súdu zrejme ušla tá skutočnosť, že v danom prípade ide o spor s ochranou slabšej strany, konkrétne o spotrebiteľský spor, v rámci ktorého je potrebné slabšej strane venovať zvýšenú pozornosť aj z úradnej moci. Súd v odôvodnení rozhodnutia nedal náležitú odpoveď ani na to, prečo jej neumožnil platenie peňažného plnenia v mesačných splátkach vo výške 30 €, ako to navrhla v priebehu konania. Na tento návrh súd reagoval pomerne stroho, pričom uviedol, že žalovaná nezdokladovala svoje rodinné, majetkové a sociálne pomery tak, aby mohol vyhovieť jej návrhu. Nestotožňuje sa s tým, pretože v priebehu konania nielen tvrdila, ale aj preukázala to, že jej jediným mesačným príjmom je iba rodičovský príspevok vo výške 378,10 €. Z tohto príjmu musí zabezpečiť predovšetkým základné životné potreby jej maloletého syna Daniela a okrem toho má aj ďalšie výdavky na bývanie a stravu a podobne, po úhrade ktorých jej vlastne nezostane ani len cent. O uvedených skutočnostiach predložila relevantné listinné dôkazy, a to rodný list syna, potvrdenie príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o poberaní rodičovského príspevku, napriek tomu však ich súd nijako nebral do úvahy pri rozhodovaní vo veci samej.

10. Ďalej sa nestotožnila s výrokom III. rozsudku o trovách konania, ktorý nepovažovala za správny a zákonný. Uviedla, že súd nezohľadnil okolnosti hodné osobitného zreteľa, keď viackrát poukázala na svoju nepriaznivú sociálnu situáciu, najmä na to, že ako slobodná matka, starajúca sa o dieťa v útlom veku, už dlhodobo sa nachádza v ťažkej finančnej situácii, ktorá jej spôsobuje značné obmedzenia a ťažkosti v každodennom živote. Pre úplnosť uviedla, že z týchto dôvodov žiadala konajúci súd, aby ju oslobodil od platenia súdnych poplatkov vzhľadom na jej majetkové, osobnostné a sociálne pomery, o ktorom súd v priebehu konania ani len nerozhodol. Zastávala názor, že súd mal aplikovať ust. § 257 CSP a výnimočne nepriznať náhradu trov konania. Súd mal zohľadniť osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliadnuť na postoj strán v konaní, prípadne iné okolnosti a mohol dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov, hodných osobitného zreteľa. Uviedla, že je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia, najmä na majetkové pomery oprávnenej strany. V tomto prípade na strane žalobcu vystupuje obchodná spoločnosť so základným imanom vo výške 600.000 €, ktorého tržby v roku 2020 narástli o 423%, konkrétne na sumu 167.978 €, čo vyplýva z verejne dostupných zdrojov. Zároveň podania, ktoré podáva žalobca, možno považovať za podania, ktoré realizuje vo väčšom počte súdnych konaní a ktoré neboli vypracované špeciálne pre toto konanie. Porovnaním najmä majetkových a sociálnych pomerov účastníkov konania je možné dospieť k záveru, že priznanie trov konania žalobcovi voči jej osobe, by bolo aj krajne nespravodlivé. Poukázala na nedostatočné

odôvodnenie rozhodnutia aj pri výroku o trovách konania a mala za to, že púha citácia zákona podľa jej názoru nespĺňa zákonné kritériá riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. V ďalšom poukázala na to, že strana sporu má právo na presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a preto si myslí, že napadnutý rozsudok v jeho vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania je nepreskúmateľný, pretože každé rozhodnutie je potrebné považovať za nepreskúmateľné, ak pre jeho nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov v jeho odôvodnení nie je možné zistiť, ako súd dospel k záverom, na ktorých založil svoje rozhodnutie a ako dospel k samotnému rozhodnutiu v danej veci. Zároveň, ako osoba nachádzajúca sa v nepriaznivej finančnej situácii, opätovne žiadala konajúci súd o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a vzhľadom aj na tú skutočnosť, že podľa zákona č. 71/1992 Z.z., § 4 ods. 2 písm. v/ je od súdneho poplatku oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu.

11. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej sa v plnom rozsahu pridržiaval svojich tvrdení uvádzaných v konaní pred súdom prvej inštancie. Mal za to, že rozhodnutie je vecne správne a navrhol ho potvrdiť. Poukázal na to, že vo vzťahu k § 257 CSP súd uviedol, že žalovaná dostatočným spôsobom nepreukázala existenciu svojej zlej finančnej situácie. Uvedené uviedol súd v bode 47 napadnutého rozsudku, keď uviedol, že nepreukázala žiadne výdavky, ani to, čo by jej bránilo zaplatiť jej záväzok a zároveň uviedol, že nie je možné akceptovať navrhnuté splátky žalovanou 30 € mesačne, okrem toho žalovaná nezdokladovala svoje rodinné, majetkové a sociálne pomery tak, aby mohol jej návrhu vyhovieť. Uvedené konštatovanie súdu možno nepochybné uplatniť aj na rozhodovanie o trovách konania a z tohto dôvodu považoval žalobca tvrdenie žalovanej za nesprávne.

12. Žalovaná v odvolacej replike zdôraznila, že žalobca nespochybil jej tvrdenia a nevyvrátil jej odvolacie námietky. Iba formálne uviedol, že s týmito nesúhlasí a napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a náležite odôvodnený. Aj keď jej tvrdenia žalobca formálne poprel tým, že uviedol, že s tými nesúhlasí, podľa jej názoru to nie je postačujúce na ich vyvrátenie. Uviedla, že žalobca nijako nereagoval a tým ani nevyvrátil jej námietku spočívajúcu v tom, že v napadnutom rozsudku súd pochybil pri určení výšky priznanej sumy. Žalobca rovnako nereagoval ani na jej obranu a síce, že poukázala na bankový účet sumu vo výške 50 €. Jej tvrdenia v tomto prípade preukázala v priebehu konania listinným dôkazom o platbe zo dňa 06.04.2021, pričom žalobca zaplatenie tejto sumy z jej strany nijako nepoprel, ani nespochybil v priebehu konania. Nestotožnila sa ani s názorom žalobcu, že dostatočným spôsobom nepreukázala existenciu svojej zlej finančnej situácie. Žalobca ani v tomto smere neuvádzal žiadne také skutočnosti, informácie, či dôkazy, ktoré by preukázali jeho tvrdenia. Na rozdiel od žalobcu mala za to, že v priebehu konania predložila také dôkazy, ktoré preukázali jej nepriaznivú finančnú a sociálnu situáciu a zdôraznila aj finančnú situáciu žalobcu. Mala za to, že bola na mieste aplikácia ust. § 257 CSP.

13. Žalobca v odvolacej duplike uviedol, že nepovažoval za potrebné opätovne uvádzať argumentáciu ku skutočnostiam, ku ktorým sa už raz vyjadril, a preto odkázal iba na svoje predchádzajúce podania. Žalovaná vo svojom odvolaní iba všeobecne konštatovala, že rozhodnutie je nepreskúmateľné, pričom však vo väčšej časti svojho odvolania neuvádza, z akého dôvodu k takémuto záveru dospela. Z podaného odvolania žalobcovi vychádza, že žalovaná odvodzuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku z tej skutočnosti, že jej nebolo povolené splácanie dlhu v splátkach a taktiež z dôvodu, že konajúci súd pri rozhodovaní o trovách konania nevyužil tzv. moderačné právo. Zotrval naďalej na tom, že žalovaná nepreukázala tvrdenú nepriaznivú finančnú situáciu. Zároveň po citácii ust. § 144 a § 145 ods. 2 CSP s poukazom na to, že žalovaná dňa 06.04.2021 a dňa 16.06.2021 uhradila žalobcovi sumu vo výške po 50 €, t.j. spolu 100 €, vzal žalobu v sume rovnajúcej sa 100 € späť a vo zvyšku žiadal, aby konajúci súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

14. Odvolacia duplika žalobcu bola žalovanej doručená dňa 10.02.2022. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

15. Žalobca v odvolacom konaní (v odvolacej duplike) zobral čiastočne späť žalobu o zaplatenie sumy 100 € z dôvodu jej úhrady a navrhol konanie v tejto časti zastaviť.

16. Žalovaná vo vyjadrení k späťvzatiu uviedla, že s čiastočným späťvzatím žaloby čo do sumy 100 € súhlasí a navrhla v tomto rozsahu rozhodnúť o pripustení späťvzatia žaloby, vo zvyšku navrhla o podanom odvolaní rozhodnúť v zmysle jeho petitu.

17. Krajský súd v Košiciach v zmysle ust. § 370 CSP rozhodol o pripustení čiastočného späťvzatia žaloby o zaplatenie sumy 100 €, zrušil rozsudok vo výroku I. v tomto rozsahu a konanie v tomto rozsahu zastavil.

18. Predmetom odvolacieho konania tak zostal rozsudok vo výroku I. v prevyšujúcej časti (t. j. v sume 790,36 €), a súvisiaci výrok III. o trovách konania.

19. Odvolaním nebol napadnutý rozsudok vo výroku II., ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, tento nadobudol právoplatnosť, a preto nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

20. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

21. V prejednávanom spore neboli splnené podmienky ani na potvrdenie rozsudku, ani na jeho zrušenie, preto odvolací súd rozsudok zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia (§ 388 CSP).

22. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 5.4.2022 o 9.50 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 24.3.2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

23. Žalovaná namietala odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t. j. , že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

24. Odvolací súd dospel k záveru, že je naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

25. Žalovaná v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru 1.109,16 € a žalovanou uhradenou sumou 218,80 €, t. j. 890,36 €, pričom ona pred podaním žaloby uhradila sumu 230 €, čo vplynulo aj zo žalobcom predloženého prehľadu splátok a úhrad.

26. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o povinnosti žalovanej uhradiť sumu 890,36 €, neberúc do úvahy čiastočné späťvzatie žaloby. V tomto smere bolo potrebné prisvedčiť tvrdeniam žalovanej predneseným v konaní ako aj v odvolaní.

27. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, keď síce aplikoval správny predpis, správne ho vyložil, ale nesprávne ho aplikoval na daný skutkový stav (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

28. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovanej v zmysle ust. § 11 ods. 2 druhej vety zák. č. 129/2010 Z.z. v kontexte s ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

29. Odvolací súd sa s uvedeným záverom plne stotožňuje a poznamenáva, že právny záver súdu prvej inštancie nebol predmetom odvolacích námietok žalovanej a ani žalobcu (ktorý odvolanie ani nepodal).

30. Ak súd dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie iba rozdielu medzi výškou poskytnutého úveru a už zaplatenou sumou.

31. Medzi stranami sporu nebolo spornou skutočnosťou, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 1.109,16 €.

32. Z prehľadu splátok a úhrad k predmetnej zmluve, predloženého žalobcom (čl. 17) vyplynulo, že žalovaná uhradila štyri splátky po 50 € (20.12.2019, 16.06.2020, 06.07.2020, 16.09.2020) a jednu splátku vo výške 30 € dňa 18.11.2020, spolu 230 €.

33. Nesprávne preto súd prvej inštancie vyčíslil výšku uloženej povinnosti, keď namiesto úhrady 230 €, zohľadnil iba sumu 218,80 €.

34. Na základe vyššie uvedeného preto odvolací súd v súlade s ust. § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, a zaviazal žalovanú na úhradu sumy 779,16 €, ako rozdielu medzi výškou poskytnutého úveru 1.109,16 €, sumou uhradenou pred podaním žaloby, vo výške ktorú započítal súd prvej inštancie 218,80 €, sumou uhradenou pred podaním žaloby, vo výške ktorú nezapočítal súd prvej inštancie 11,20 € a sumou, ohľadne ktorej žalobca vzal žalobu čiastočne späť 100 € (1.109,16 € - 218,80 € - 11,20 € - 100 €) a v rozsahu sumy 11,20 € odvolací súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

35. Žalovaná v priebehu sporu žiadala, aby jej súd, v prípade vyhovenia žalobe, umožnil dlžnú sumu uhradiť formou splátok vo výške 30 €. Uvedenú žiadosť odôvodnila tým, že je na rodičovskej dovolenke, keďže dňa 18.12.2019 sa jej narodil syn, o ktorého sa stará sama, a jej jediný príjem je rodičovský príspevok vo výške 378,10 €. Tvrdené skutočnosti preukázala rodným listom maloletého dieťaťa a potvrdením ÚPSRaR.

36. Odvolací súd považuje záver súdu o nemožnosti akceptovať navrhnuté splátky žalovanou vo výške 30 € za čiastočne dôvodný, keďže za nesprávne považuje stanovenie výšky splátky v sume 30 € mesačne a nie samotnú formu spôsobu úhrady pohľadávky.

37. Podľa ust. § 232 ods.2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

38. Podľa ust. § 232 ods.3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

39. Podľa ust. § 232 ods.4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

40. Procesná norma (ust. § 232 ods. 3 CSP) ako hlavné (prioritné) pravidlo určuje, že v prípade povinnosti uloženej súdom je túto povinný subjekt splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výnimka z tejto zásady je založená na vlastnej úvahe súdu (t.j. je možná i bez návrhu dlžníka, spravidla však je s ním spojená), že peňažné plnenie v konkrétnom prípade sa môže vykonať v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí súd. Podľa ustálenej súdnej praxe hľadiskami pre úvahu súdu o priznaní výhody splácania dlhu v mesačných splátkach, sú najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť dlžníka, i v konaní prejavená jeho snaha splniť záväzok, možnosť žalobcu domáhať sa celého plnenia v prípade nedodržania jednotlivých splátok, ako aj skutočnosť, či povolenie splátok v riešenom prípade nebude pre žalobcu (vzhľadom na jeho osobné pomery) príliš ťaživé. Stanovenie dlhšej lehoty na plnenie alebo povolenie splátok dlžníkovi teda nie je závislé od návrhu strany sporu, ale súd je oprávnený sám zvážiť, či povolenie tejto výhody je vhodné so zreteľom na sociálne pomery toho, komu sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisudzovanej sumy alebo na iné okolnosti prípadu.

41. Odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade je daný priestor pre aplikáciu ust. § 232 ods. 4 CSP a v súlade s uvedenými zásadami povolil žalovanej zaplatiť dlžné plnenie v splátkach s tým, že v prípade neplnenia si povinnosti úhrady splátok, žalovaná stratí výhodu splátok a stane sa zročným celý dlh naraz. Odvolací súd pri svojom rozhodnutí prihliadol na nepriaznivé príjmové a majetkové pomery žalovanej uvedené v odpore a ostaných vyjadreniach, preukázané listinnými dôkazmi, ktoré predložila.

42. Je zrejmé, že zostatok úveru vo výške 779,16 € je žalovaná, vzhľadom na svoj príjem 378,10 € schopná zaplatiť iba v splátkach, keďže jej mesačné príjmy jej neumožňujú splatiť úver jednorazovo. Za takejto situácie teda súd prvej inštancie postupoval vecne nesprávne, ak žalovanej neumožnil splácať žalobcovi pohľadávku v splátkach.

43. Pri stanovení výšky splátky je nevyhnutné prihliadnúť na aktuálne príjmové a majetkové pomery žalovanej, výšku priznaného plnenia a dopad povolenia splácať dlh v splátkach na veriteľa, teda na žalobcu. Odvolací súd pritom zdôrazňuje, že povolenie neprimerane nízkych splátok nie je ani v záujme žalovanej. Naopak príliš vysoké splátky sa minú svojmu účelu, nakoľko ich žalovaná nebude schopná uhrádzať, v dôsledku čoho sa stane zročným celý dlh naraz.

44. Zohľadniac aktuálnu schopnosť žalovanej splácať dlh (vychádzajúc z jej aktuálnych príjmových a majetkových pomerov) a výšky pohľadávky s príslušenstvom odvolací súd dospel k záveru, že primeranou je splátka vo výške 50 €. Pri uhrádzaní istiny vo výške 779,16 € splátkami po 50 € dôjde k úhrade tejto pohľadávky približne za obdobie 1 a pol roka (necelých 16 mesiacov), ktoré obdobie odvolací súd nepovažuje za neprimerané a nad mieru prípustnú zaťažujúce žalobcu. Uvedená výška splátky je pritom rovnaká, ako bola stanovená v samotnej zmluve uzavretej medzi stranami sporu.

45. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že pri rozhodovaní v danej veci prihliadol aj na tú skutočnosť, že v prípade nedodržania splátok zo strany žalovanej je žalobca chránený stratou výhody splátok pre žalovanú a nemôže mu vzniknúť žiadna ujma.

46. Predmetom odvolacieho prieskumu bol výrok o trovách konania medzi žalobcom a žalovanou (výrok III.), ktorým súd žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

47. Súd prvej inštancie na rozhodnutie o náhrade trov konania aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP vychádzajúc z úvahy, že žalobca bol v spore plne úspešný.

48. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Zásada úspechu vo veci sa vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Uplatní sa tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli.

50. Žalovaná sa domáhala aplikácie ust. § 257 CSP, a teda nepriznania náhrady trov konania vzhľadom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, spočívajúcich v osobe strany sporu - žalovanej.

51. Poukázala na to, že ako slobodná matka starajúca sa o dieťa v útlom veku, sa už dlhodobo nachádza v ťažkej finančnej situácii. Uviedla, že jej príjem predstavuje suma 378,10 € titulom rodičovského príspevku, iný príjem nemá. Zároveň poukázala na finančnú situáciu žalobcu.

52. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia stroho uviedol, že žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, keďže bol v spore úspešný.

53. V zmysle ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

54. Vyššie citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP).

55. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti.

56. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. V zmysle už ustálenej judikatúry nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnúť.

57. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody.

58. K aplikácii ust. § 257 CSP dochádza aj z aspektov sociálnych a okolností hodných osobitného zreteľa sa v takýchto prípadoch môžu vyskytnúť v akomkoľvek sporovom konaní. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu a všíma si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní.

59. Z uvedeného vyplýva, že dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú buď v dôvodoch na strane sporu alebo v okolnostiach prejednávaneho sporu.

60. Aplikácia vyššie citovaného zákonného ustanovenia prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti.

61. Splnenie podmienok pre aplikáciu ust. § 257 CSP súd skúma ex offa, teda bez návrhu strany sporu, ako to bolo aj v doterajšej praxi, zvlášť vzhľadom na situáciu, že od 01.07.2016 súd rozhoduje o nároku na náhradu trov konania ex offa. Z úradnej povinnosti preto musí skúmať aj prípadné (ne)splnenie podmienok v zmysle ust. § 257 CSP.

62. Žalovaná v priebehu sporu listinnými dôkazmi preukázala svoje majetkové a zárobkové pomery, ktoré sú dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi v zmysle ust. § 257 CSP. Z predložených listín vyplynulo, že je na rodičovskej dovolenke s 2-ročným dieťaťom a jej príjem predstavuje suma 378,10 € ako rodičovský príspevok. V súvislosti so starostlivosťou o maloleté dieťa odvolací súd zastáva názor, že žalovaná poberá aj prídavky na dieťa vo výške 25,88 €, čo síce nepreukázala, avšak túto skutočnosť možno predpokladať. Celkový príjem tak predstavuje suma 403,98 €.

63. Takto zistené osobné a zárobkové pomery žalovanej žalobca žiadnym spôsobom nespochybnil.

64. Keďže tvrdenia o majetkových, zárobkových a sociálnych pomeroch žalovanej neboli sporné, súd z nich mal vychádzať pri rozhodovaní o trovách konania bez toho, aby požadoval od žalovanej ich ďalšie zdokladovanie.

65. Odvolací súd preto dospel k záveru, že zistené majetkové a sociálne pomery žalovanej, tak, ako sú vyššie popísané a ako boli preukázané v doterajšom konaní, sú dôvodmi hodnými osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalobcovi v zmysle ust. § 257 CSP.

66. Zároveň žalobca počas celého konania nedeclaroval také svoje majetkové pomery, ktoré by mali byť rozhodnutím o nepriznaní mu náhrady trov konania nepriaznivo ovplyvnené.

67. S poukazom na uvedené bolo preto o nároku na náhradu trov celého konania rozhodnuté podľa § 396 ods. 1,2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, § 257 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol síce v spore čiastočne úspešný, avšak odvolací súd využijúc aplikáciu ust. § 257 CSP nepriznal stranám sporu náhradu trov konania (na súde prvej inštancie a náhradu trov odvolacieho konania).

68. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).